

Aristotle's philosophy. The Fathers of the Church utilized Aristotle's logic as a methodological instrument for the clear articulation and the dialectical defense of the dogmas. He who applied most extensively Aristotle's philosophy to Christian theology was the great theologian John Damascene, who flourished in the eighth century. In the ninth century, Photios studies Aristotle and writes manuals for the teaching of Aristotelian dialectic in the schools. In the Academy at Constantinople which was re-established by the emperor Constantine Monomachos in the eleventh century, Aristotle's philosophy was taught alongside of Plato's. Michael Psellos, although an admirer of Plato, wrote a *Synopsis of Aristotle's Science of Logic*... He also wrote a commentary on Aristotle's *Physics*, which survives unpublished... In the thirteenth century, Nikephoros Vlemmydes wrote an epitomé of Aristotle's logic and of his physics... In the fourteenth century, Theodore Metochitis³ occupied himself with Aristotle's writings that deal with his philosophy of nature... During the period of Turkish rule (1453-1821), there was taught in the Greek schools as a special course Aristotle's logic, and the following occupied themselves with this subject in a scholarly way: Theophilos Korydalleus (17th century), Vikentios Damodos and Georgios Sougdouris (18th century...)» (pp. 412-413).

In view of the preceding observations about the value of the study of Aristotle's philosophy for contemporary philosophizers, Georgoulis has judged it very useful to organize his presentation of Aristotle's teaching in such a way as to exhibit his philosophy as a factor that exercises a guiding influence in the course of world thought.

CONSTANTINE CAVARNOS

Institute for Byzantine
and Modern Greek Studies

W. S. Anderson, P. Ovidii Nasonis, *Metamorphoses*. B. G. Teubner. Leipzig 1988⁴, pp. I-XXVIII+σσ. 1-419. Τιμή 65, -DM.

Εἰς τὴν σειρὰν τῆς «Τωὺβνερικῆς Βιβλιοθήκης Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων Συγγραφέων», ἐξεδόθη τῷ 1988 ὁ ὡς ἄνω τόμος, ὁ περιλαμβάνων τὴν ὑπὸ τοῦ κλασσικοῦ φιλολόγου W. S. Anderson γενομένην κριτικὴν ἔκδοσιν τοῦ ἔργου τοῦ Ῥωμαίου λυρικοῦ ποιητοῦ Ποπλίου Ὀβιδίου Νάσωνος, «Μεταμορφώσεις», αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ἕμμετρον μυθολογίαν εἰς 15 βιβλία.

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς παρουσίας ἐκδόσεως περιλαμβάνονται τὰ ἀκόλουθα: α) Εἰς τὰς σσ. V-XXIII περιέχεται ὁ λατινιστὶ —κατὰ τὸ ἔθος τῶν κριτικῶν ἐκδόσεων— συντεταγμένος Πρόλογος. Εἰς τὸ τέλος τῆς σ. XXIII συμπεριλαμβάνεται καὶ ὁ Πρόλογος τῆς δευτέρας ἐκδόσεως. β) Εἰς τὴν σ. XXIV ἀκολουθεῖ ἡ Σύνοψις τῶν Ἐκδόσεων (Conspectus Editionum), περιλαμβάνουσα τὰς μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1471-1972 (W. S. Anderson-Oklahoma) γενομένας ἐκδόσεις τῶν «Μεταμορφώσεων». γ) Εἰς τὰς σσ. XXV-XXVII ἐπάγεται ὁ ἐκδότης τὴν Σύνοψιν τῶν Βιβλίων, περιλαμβάνουσαν τὰ ἐξῆς ἐπὶ μέρους μέρη. I) Ὀβιδίειος (Ὀβιδιανῆ) Βιβλιοθήκη (Bibliographia Ovidiana), σ. XXV. II) Περὶ τῶν κωδικῶν καὶ τῶν

3. Great Logothete of the Byzantine Empire.

πρώτων εντύπων βιβλίων, σσ. XXV-XXVI. III) Περί τῶν διττογραφῶν καὶ περὶ τοῦ ποιητοῦ Ὀβιδίου, σσ. XXVI-XXVII. IV) Περί τῶν μιμήσεων καὶ περὶ τοῦ Ὀβιδίου κατὰ τὸν Μεσαιῶνα, σ. XXVII. γ) Εἰς τὰς σσ. XXVII-XXVIII συγκαταλέγεται ἡ Σύνοψις τῶν Μονογραμμάτων, ἡ ὁποία ὑποδιαιρεῖται ὡς ἀκολούθως. I) Κώδικες οἱ ὅποιοι πάντοτε διαμνημονεύονται, σσ. XXVII-XXVIII. II) Ἀποσπάσματα, σ. XXVIII. III) Κώδικες οἱ ὅποιοι ἐπιβοηθοῦν, σ. XXVIII.

Εἰς τὸ δεῦτερον μέρος τῆς κριτικῆς αὐτῆς ἐκδόσεως ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς ἐπὶ μέρους κείμενα. α) Εἰς τὰς σσ. 1-387 περιέχεται ἡ ἔκδοσις τῶν 15 βιβλίων τῶν «Μεταμορφώσεων», τοῦ λατινικοῦ κειμένου δηλονότι, μετὰ τοῦ σχετικοῦ Κριτικοῦ Ὑπομνήματος, ὡς καὶ τῶν Μαρτυρίων ἢ Μαρτυριῶν. β) Εἰς τὰς σσ. 388-419 ὁ ἐκδότης παραθέτει Πίνακα Ὀνομάτων.

Ἡ κριτικὴ αὐτὴ ἔκδοσις τοῦ W. S. Anderson ἀποτελεῖ πράγματι μεγίστην συμβολὴν εἰς τὸν τομέα τῆς κριτικῆς παρουσιάσεως τῶν κλασσικῶν συγγραφέων καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν τῶν Λατίνων. Ἡ ἔκδοσις εἶναι ἐμβριθῆς, ἐμπεριστατωμένη καὶ ἐπαρκῶς ἐνημερωμένη. Ἡ ἀπὸ κριτικῆς πλευρᾶς ἀποκατάστασις τοῦ κειμένου αὐτοῦ τοῦ Ὀβιδίου καθιστᾷ τὴν εἰκόνα τοῦ ποιητοῦ περισσότερο ἑναργῆ καὶ ὁ κομψὸς ποιητὴς Ὀβιδίος μὲ τὴν ἀνακύκλησιν ὄλου τοῦ ἀρχαίου κόσμου —ἱστορικοῦ καὶ μυθολογικοῦ— εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ συμβάλλει πολλαπλῶς εἰς τὴν μελέτην καὶ κατανόησιν τῶν θεμάτων τῆς ἀρχαίας γραμματείας. Βεβαίως ὁ W. S. Anderson εἰς πολλὰ σημεῖα τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ ἠκολούθησεν ἄλλας γραφὰς ἀπὸ τὰς ἤδη παραδεδομένας. Χαρακτηριστικῶς σημειοῦμεθα τὰς ἀκολούθους, διὰ παραβολῆς τῶν κειμένων: α) P. Ovidius Naso ex iterata R. Mercklii recognitione. Vol. II Metamorphoses cum emendationis summario. Lipsiae, MDCCCLXXXVI, p. 2. Lib. I 36 diffundi (Ibid. p. VI). —W. S. Anderson, ἐνθ' ἄνωτ. p. 2, I 36. diffudit. β) R. Mercklii, ἐνθ' ἄνωτ. p. 112. Lib. VII 201, satis pro prole sacri est; —W. S. Anderson, ἐνθ' ἄνωτ. p. 130, VI 201+satis propere satis + κ.ᾶ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΘ. ΤΟΥΡΛΙΔΗΣ

E. H. Alton - D. E. W. Wormell - E. Courtney, P. Ovidi Nasonis Fastorum Libri Sex B. G. Teubner. Leipzig 1988³, pp. I-XXIV+1 σσ. 185+2 Tabulae ἐκτὸς κειμένου. Τιμὴ 44 DM.

Εἰς τὴν σειρὰν τῆς «Τωῦβνεριανῆς Βιβλιοθήκης Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων Συγγραφέων», ἐξεδόθη τῷ 1988 ὁ ὡς ἄνω μνημονεύμενος τόμος, ὁ περιλαμβάνων τὴν ὑπὸ τῶν προαναφερθέντων κλασσικῶν φιλολόγων γενομένην κριτικὴν ἔκδοσιν τοῦ ἔργου τοῦ λυρικοῦ ποιητοῦ Ποπλίου Ὀβιδίου Νάσωτος, «Ἡμερολόγιον» (Fasti) εἰς ἕξ βιβλία.

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς μετὰ χεῖρας ἐκδόσεως περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς: α) Εἰς τὰς σσ. V-XXI περιέχεται ὁ λατινιστί —κατὰ συνήθειαν— συντεταγμένος Πρόλογος, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς χειρογράφου παραδόσεως τοῦ κειμένου. Ὁ Πρόλογος διαλαμβάνει τὰς ἐξῆς ἐπὶ μέρους ἐνότητας. I) Προσθετέα τῆς τρίτης ἐκδόσεως., σ. XV. II) Περί Ὀρθογραφίας, σσ. XVI-XX καὶ III) Περί τῶν τριῶν δυσχερεστέρων τόπων, σσ. XX-XXI. β) Εἰς τὰς σσ. XXII-XXIII ἐμπεριέχονται I) Ὁ Πίναξ βιβλίων καὶ ὑπομνημάτων, ὅπου ἀναγράφονται αἱ Ἐκδόσεις ὀλοκλήρου τοῦ κειμένου τῶν ἕξ βιβλίων τοῦ ἔργου Fasti. II) Αἱ